

ירמיהו ז' היכל ה' המה

סימי פיטרס Source Sheet by

ירמיהו ז': א'-ט"ו

(א) הַדְּבַר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: (ב) עֲמֹד בְּשַׁעַר בַּיִת יְהוָה וְקִרְאתָ שָׁם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ שְׁמֵעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה הַבָּאִים בְּשַׁעְרֵים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה: {ס} (ג) כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְאַשְׁכְּנָה אֶתְכֶם בְּמִקְוֵם הַזֶּה: (ד) אֶל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דְּבָרֵי הַשֶּׁקֶר לֵאמֹר הַיְכָל יְהוָה הַיְכָל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הִמָּה: (ה) כִּי אִם־הֵיטִיב תִּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוּ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ: (ו) גֵּר יִתּוֹם וְאֶלְמָנָה לֹא תַעֲשׂוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בְּמִקְוֵם הַזֶּה וְאֲחֵרֵי אֱלֹהִים אַחֲרַיִם לֹא תִלְכוּ לְרַע לָכֶם: (ז) וּשְׁכַנְתִּי אִתְּכֶם בְּמִקְוֵם הַזֶּה בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם: (ח) הֲנֵה אַתֶּם בְּטַחִים לָכֶם עַל־דְּבָרֵי הַשֶּׁקֶר לְבַלְתִּי הוֹעִיל: (ט) הַגִּנֵּב & רָצַח וְנָאֵף וְהַשֹּׁבֵעַ לְשָׁקֶר וְקִטְר לְבַעַל וְהַלֵּךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרַיִם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעֶתֶם: (י) וּבְאֵתֶם וְעַמְדַתֶם לִפְנֵי בַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו וְאִמַּרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה: (יא) הַמְעַרְתָּ פְרָצִים הָיָה הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם גַּם אֲנֹכִי הֵנָּה רְאִיתִי נְאֻם־יְהוָה: (יב) כִּי לְכוּ־נָא אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילֹו אֲשֶׁר שְׁכַנְתִּי שְׁמִי שָׁם בְּרֹאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לֹו מִפְּנֵי רַעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל: (יג) וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וְאִדְבַר אֱלֵיכֶם הַשֶּׁקֶם וְדַבַּר וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְאִקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עָנִיתֶם: (יד) וְעָשִׂיתִי לְבַיִת & אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם בְּטַחִים בּוֹ וְלְמִקְוֵם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלְאֲבוֹתֵיכֶם כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלֹו: (טו) וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פְּנֵי כְּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֲפָרַיִם: {פ}

מלבי"ם על ירמיהו ז': ב'

עמד בשער בית ה' כי היתה הנבואה מיוחדת אל הבאים בשער להקריב קרבנות, ועז"א שמעו דבר ה' הבאים בשערים האלה להשתחוות לה' וחושבים כי הקרבנות וההשתחוויה הוא עיקר המעשה הנרצה:
רד"ק על ירמיהו ז': ד'

היכל ה' היכל ה' היכל ה' המה. אלו דברי השקר שאומרים להם נביאי השקר המתעים אותם או הם היו אומרים לנביא והוא ירמיהו והיו אומרים לו לא יחריב היכלו בעבור העון ולא תחרב העיר הזאת... ויתכן כי הכפל לחזק כי כן מנהג הלשון לכפול המלות לחזק הענין פעם בשתי מלות פעם בשלש:

רד"ק על ירמיי ז'ו'

במקום הזה. בכל מקום הוא רע ובמקום הזה הוא יותר רע שהוא מקום השכינה:

רד"ק על ירמיי ז'יא

המערת פריצים. וכי תחשבו הבית הזה כמו מערת פריצים וכן הוא בעיניכם הבית הזה מה שתחשבו שאתם נצולים בבאכם אליו הוא כפל עונכם שתעיזו פניכם לבא אלי אחר עשותכם מה שמנעתי לעשותו אין זה אלא פריצות ועזות מצח וקשי לב שתעשו הפך רצוני ותבאו לפני זה מרד גדול והכעסה: **גם אנכי הנה ראיתי.** לא תחשבו כי אני לא אראה מחשבותיכם הרעות כי איני כמו בן אדם שיכול אחד לגנוב לבבו ולהראות לפניו מה שאין בלבו כי אני ראיתי לבבכם וראיתי כי בבאכם אלי אין לבבכם אלי אלא בלבבכם שתעשו עוד את התועבות אשר עשיתם מתחילה ומה שאמר מערת כי כן דרך הפריצים בעשותם הרעות להאסף יחד חוץ לעיר באחת המערות להסתתר שם מבני אדם ומה שתאמרו כי לא אחריב ביתי בעבור מעשיכם כמו שאמר היכל ה' כמו שפירשנו למעלה אלה הם דברי שקר:

רד"ק על ירמיי ז'י"ב

כי לכו נא. ראו מה עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל שהחרבתי אותו וסלקתי שכינתי ממנו וגלה הארון ממנו והיה עם פלשתים ולא חששתי לכבודי אחר שהיו הם מבזים אותו כן אעשה בבית הזה לפיכך אל תבטחו אל דברי שקר כאלו, ושלשת הפסוקים הבאים אחר זה הפסוק מבוארים הם:

מלבי"ם על ירמיהו ז'י"ג

ועתה שהחטא יותר גדול, א. שהיה לכם ללמוד משילה, ב. יען עשותכם את כל המעשים האלה גנוב רצוח שלא היה בשילה, ג. ואדבר השכם ודבר שג"כ לא היה בשילה:

-מלבי"ם על ירמיהו ז'י"א

המערת, אתם מחשיבים בייתי כמערה שהפריצים מתחבאים שם בל ימצאום, **כי כן ע"י הבית תרצו להסתיר מעשיכם**, כי הנה כן היה הבית הזה בעיניכם, שאם תראו איש משתחוה לאלהיו שם, תחשבו אותו לצדיק גמור, ותועבותיו יסתרו מעיניכם, אבל גם אם יסתר מעיניכם שאינכם יודעים נסתרות, הלא גם אנכי הנה ראיתי, ואני רואה תעלומות, ומי יסתר מפני?, ואם תחשבו שבכל זה לא אחריב בייתי, זה טעות:

מלבי"ם על ירמיהו ז':י"ג

ועתה שהחטא יותר גדול, א. שהיה לכם ללמוד משילה, ב. יען עשותכם את כל המעשים האלה גנוב רצוח שלא היה בשילה, ג. ואדבר השכם ודבר שג"כ לא היה בשילה:

ילקוט שמעוני על נ"ך פ"א (שמואל א':ב':א')

רמה קרני בה'. עשר קרנות הם, קרנו של אברהם כרם היה לידידי בקרן בן שמן, קרן של יצחק אחר נאחז בסבך בקרניו. קרנו של משה כי קרן עור פניו. קרנה של תורה קרנים מידו לו. קרנו של יוסף וקרני ראם קרניו. קרנה של כהונה פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד. קרנה של לוייה כל אלה בנים להימן חוזה המלך בדבר האלהים להרים קרן. וקרנה של נבואה רמה קרני באלהי. וקרנו של בית המקדש ותרם כראים קרני. וקרנו של משיח וירם קרן משיחו. **וכלם היו נתונות בראשן של ישראל וכיון שחטאו ניטלו מהם ונתנו לעובדי אלילים, דכתיב ועל קרניא עשר די ברישיה, הה"ד גדע בהרי אף כל קרן ישראל, למחר כשעושין ישראל תשובה קרנו של חי העולמים גודע את כלן הה"ד וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק, אותם עשר קרנות שגדען צדיקו של עולם. ואימתי הקב"ה מחזירן לכשיתן עוז למלכו כשירומם קרנו של משיח שנאמר וירם קרן משיחו:**